

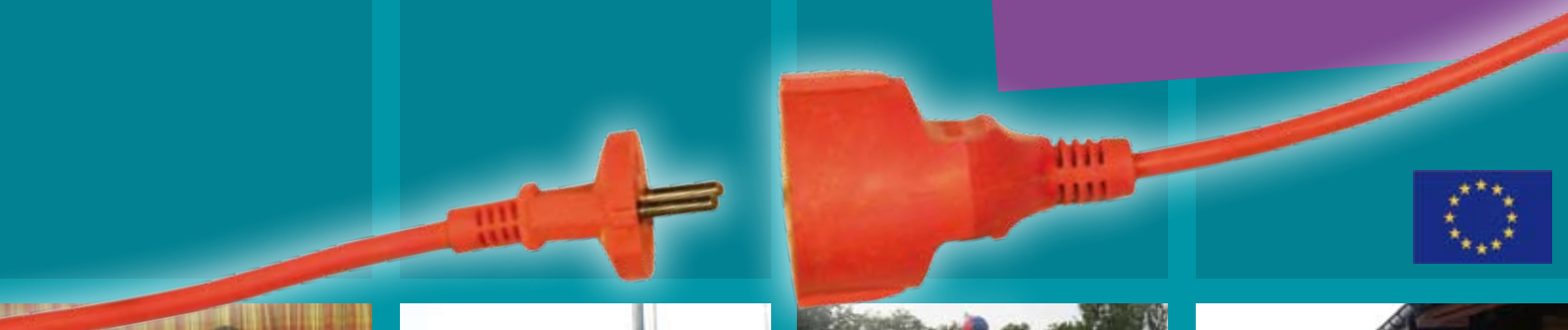

LEADER SALLAND

PLEIDOOI VAN DE PLAATSELIJKE GROEP SALLAND

'WIE HEBT MOOI
DE GANG DER IN,
DOEJ NOG MET?'

Salland heeft de smaak te pakken

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

Colofon

Dit document is opgesteld in opdracht van de Plaatselijke Groep Salland van het LEADER-programma.

Werkgroep:	Cor van den Berg, Karola Schröder, Gerard Schrijver, Arnold Geerdink, Nico Beukema
Samenstelling:	Nico Beukema, EN de Buurt
Fotografie:	Mieke Gresnigt, Femke Teussink en anderen
Ontwerp:	Karel Hobert, Punt Uit Reclame
Druk:	DD-MC Digitale Druk BV
Oplage:	500 exemplaren
Papiersort:	Biotop 100 gr.

De Plaatselijke Groep Salland is te bereiken via de LEADER-coördinator Salland:

Mireille Groot Koerkamp - Korterik

06-22466131, m.grootkoerkamp@olst-wijhe.nl

Voor algemene informatie over LEADER zie: www.europaloket.nl of www.netwerkplatteland.nl.

Olst-Wijhe, februari 2010

DOEJ NOG MET?'

Voorwoord van de voorzitter

Als gemeentebestuurder word ik nog enthousiaster wanneer mensen zelf iets willen, bij voorkeur met elkaar. En dat is nou precies het basisprincipe van LEADER. Leuke en nuttige initiatieven die door mensen uit Salland zijn bedacht of waarvan blijkt dat er behoefte aan is. Realisatie kan met inhoudelijke en financiële ondersteuning van LEADER en dat willen we zo houden. Daarom dit pleidooi. Een pleidooi voor het vasthouden van de LEADER-kansen voor Salland.

Na twee jaar LEADER in Salland zijn er zes argumenten om door te willen en dit pleidooi te schrijven:

1. Sinds de start is er inmiddels al een flink aantal projecten afgerond. U treft een overzicht hiervan aan. Mogelijk spreekt het u aan en brengt het u op een idee.
2. Gebleken is al eerder dat er nog veel meer leeft in het Sallandse. Daarom willen we mensen blijven oproepen contact op te nemen met onze coördinator of een lid van de Plaatselijk Groep (PG).
3. Ook is duidelijk dat met name de meer economisch gerichte aanvragen achterblijven.
4. Het is tegelijkertijd een verantwoording naar de partijen die LEADER mogelijk maken.
5. De gezamenlijke aanpak tussen de Sallandse gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte en het waterschap Groot Salland heeft zijn vruchten reeds afgeworpen. Een uitbreiding van de samenwerking met andere LEADER-gebieden gaat meer resultaat opleveren.
6. Eveneens van groot belang is de voortzetting van LEADER ook als de bodem van de schatkist in zicht komt. Op creatieve manieren wordt medefinanciering geregeld. Gemeenten, waterschap, provincie, rijksoverheid

en Europa kunnen verzekerd zijn van een maximaal effect van de door hen beschikbaar gestelde gelden en moeten daarmee vooral doorgaan.

Denk niet op voorhand dat een idee gek is of onhaalbaar of niet bereikbaar is, praat er in ieder geval even over met de Leadercoördinator of één van de PG-leden. Zij kunnen u van tips voorzien of helpen bij de aanvraag. Ik wens u namens de Plaatselijke Groep Leader Salland veel leesplezier en daarna vooral veel inspiratie en actie. Tot slot spreek ik de verwachting uit dat voor de komende periode voldoende LEADER-middelen beschikbaar gesteld worden om het enthousiasme voor de uitvoering van het LEADER-programma in het gebied Salland te blijven stimuleren.

Cor van den Berg

Voorzitter Plaatselijke Groep Salland, wethouder van de gemeente Olst-Wijhe en mede namens wethouder Ben Haarman van de gemeente Raalte en wethouder Gosse Hiemstra van de gemeente Deventer.

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

Inhoud

Salland vraagt aandacht

Ons pleidooi	5
Wat vragen we?	6

Wat is Salland precies?

Het belang van samenwerken.....	9
Het belang van visie	11
Onze visie op Salland.....	11
LEADER – doelen en verbindingen	13

De etalage

Thema 1: Beleving van Salland	14
Thema 2: Leefbaarheid.....	15
Thema 3: Salland promotie	17
Thema 4: Leren van Salland	19
Salland exportland van goede ideeën	20

Meer ambities: we beginnen net

Rem?	21
De tweede etalage.....	21
Andere trends.....	25

De vraag van Salland - Samenvatting	27
--	-----------

DOEJ NOG MET?'

SALLAND vraagt aandacht

Salland, 't Is ut laand det mie geet boavenal! Zo eindigt het eerste couplet van het Sallands volkslied. Prachtig natuurlijk en in de beleving van de individuele Sallander gemeend en oprecht. Salland als collectief in de brede zin van het woord is veel minder oud. Sterker nog, dit pleidooi gaat de stelling aan dat Salland zichzelf pas de laatste jaren echt heeft ontdekt en tot bloei is gekomen. De introductie van het LEADER-programma in 2008 heeft een belangrijke ondersteunende rol gespeeld in deze ontwikkeling.

Ons pleidooi, als Plaatselijke Groep Salland, is om de ingezette ontwikkeling blijvend te ondersteunen. De argumenten hiervoor en de constatering wat de ontwikkeling van Salland inhoud en hoe belangrijk deze is voor Salland wordt vervolgens uitgewerkt in dit verhaal. Wij richten ons tot de bestuurders en beleidsmakers van de Europese Unie, de Rijksoverheid, de Provincie Overijssel, maar ook tot de gemeenten en waterschappen in Salland. Voor de bewoners van Salland is dit document een compliment voor haar inzet en energie.

Ons Pleidooi

Salland wil voort op de ingeslagen weg. Veel kunnen we alleen. Niet alles. Daarom vragen wij blijvende steun van partijen met sympathie voor de Sallandse zaak en met belangen die samenvallen met onze ambities. Het gaat ons om beleidsmatige en financiële steun.

Wat doen we zelf?

Salland en de Sallanders zullen zelf nieuwe plannen en initiatieven blijven opzetten en uitvoeren. Dit zijn plannen die passen binnen de ontwikkeling die Salland heeft ingezet en voor zichzelf heeft vastgelegd in onze visie als Plaatselijke Groep. Wat betekent dit concreet?

Meer prachtige en waardevolle projecten

In dit document is een overzicht gegeven van bestaande en nieuwe initiatieven. Wij verwachten dat binnen Salland ook de komende vier jaar een vergelijkbaar aantal projecten ontwikkeld zullen worden als de afgelopen jaren. Alle signalen wijzen in die richting. Er kan dus in de resterende LEADER-periode nog eens €10 miljoen worden besteed in Salland.

Inzet van lokale overheden

Van de gemeenten en waterschappen wordt ook een blijvende financiële inzet gevraagd om de geschetste ontwikkelingen te ondersteunen. Ondanks noodzakelijke bezuinigingen als gevolg van externe factoren, vraagt de Plaatselijke Groep vast te houden aan het huidige investeringsniveau voor de ontwikkelingen in Salland. Dit betekent dat zij voor nieuwe LEADER-projecten ook de komende vier jaar €2,4 miljoen beschikbaar willen stellen. Dit bedrag is nog afgezien van de vele euro's die zij beschikbaar hebben voor projecten in het kader van het

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) en hun beleid gericht op lokale bewonersparticipatie en ondersteuning.

Inzet particuliere tijd – veel vrijwilligers

Sallanders steken veel eigen tijd in hun initiatieven. Niet voor niets staat Salland bekend om haar hechte verenigingsstructuur. Zonder de inzet van vele vrijwillige handjes komt niets van de grond. Die handjes blijven wapperen, ook nu er steeds meer mensen van buiten komen wonen. Zij zijn super enthousiast om mee te doen.

Inzet particuliere middelen – eigen bijdrage 30%

Bijna een derde van de middelen voor grotere projecten is al door de Sallanders zelf opgebracht. Dit aandeel willen we garanderen voor de nieuwe projecten en waar mogelijk willen we ons best doen om er meer van te maken.

Investeren in netwerken – ontmoeten is kracht

Het Sallandse netwerk wordt de komende jaren verder uitgebreid. Wij willen nog meer groepen in de Sallandse samenleving met elkaar in contact brengen via netwerk-bijeenkomsten. Binnen die netwerken wordt ook versterking van Salland als eigen merk nagestreefd, niet in de laatste plaats door inhoud te geven aan de beleving van het gebied. Een partij als de Stichting Sallandus heeft hier mooie plannen voor bedacht. Daarnaast blijft de Plattelandswerkplaats de komende jaren actief om haar kennis te koppelen aan de initiatieven in het landelijk gebied.

Bewonersparticipatie uit gewoonte

De ontwikkeling van structurele vormen van bewonersparticipatie (naar het voorbeeld van de Deventer wijkaanpak, dorpsraden en –ontwikkelingsprogramma) gaat een goede gewoonte worden. Op deze manier is er

een blijvend lokaal forum waar dorpsbewoners, ondernemers en overheden elkaar treffen en plannen maken voor de ontwikkeling van de eigen woonomgeving.

Opzet Levende dorpen

De Plaatselijke Groep Salland wil naar Gronings voorbeeld een eigen fonds opzetten waarbinnen het voor lokale initiatieven makkelijker is om kleine bedragen aan te vragen. Hierdoor kunnen meer initiatieven dan nu ondersteund worden. De huidige drempel van €25.000 is vaak te hoog. Zoveel is er helemaal niet nodig voor leuke en belangrijke lokale plannen.

Samenwerking met andere LEADER-gebieden

LEADER Salland werkt enthousiast mee aan het verbeteren van de samenwerking tussen de Overijsselse LEADER-gebieden. Door samenwerking kunnen mogelijk een aantal van onze projecten toch gerealiseerd worden doordat de kosten over meerdere gebieden kan worden verspreid. Salland exporteert haar goede ideeën. Omgekeerd importeren wij ook enkele projecten.

Wat vragen we?

Met dit grote aanbod, blijven er eigenlijk slechts twee heel concrete vragen over. Wij vragen van Europa, de Rijksoverheid en van de provincie Overijssel ook voor 2010 tot en met 2013:

- Erkenning van onze visie en ambities in beleid en uitvoering;
- Blijvende financiële ondersteuning voor onze plannen en initiatieven binnen LEADER op het huidige niveau oftewel een bedrag van afgerond €5 miljoen.

Van de gemeenten en waterschappen in Salland wordt

DOEJ NOG MET?'

een gezamenlijk bijdrage van €2,4 miljoen gevraagd voor de komende vier jaar. Graag denken wij met u mee over de mogelijkheden om deze bedragen zeker te stellen.

Suggesties van onze kant zijn:

- Strategische koppelingen maken met eigen doelen van de Europese Unie, de Rijksoverheid en de Provincie Overijssel. Meer dan nu nodig is geweest;
- Verschuiving binnen het budget van LEADER en POP2. Lang niet alle middelen worden opgebruikt. Verschuiving van middelen naar Salland is gerechtvaardigd, omdat hier projecten "op de plank liggen", terwijl andere "assen" en andere gebieden ze niet nodig hebben;
- Het samen maken van een tijdelijke voorziening totdat een herverdeling van middelen bij de zogenoemde Midterm Review geregeld kan worden;
- Erkenning voor het feit dat Salland pas begonnen is als LEADER-gebied en erg enthousiast is. Dit enthousiasme is herkenbaar voor alle nieuwe LEADER-gebieden;
- Het gezamenlijk met u benaderen van externe financieringsbronnen;
- Een aanspraak doen op extra middelen, die de provincie Overijssel beschikbaar heeft door de verkoop van haar aandeel in energiemaatschappij Essent.

De gevraagde middelen zijn niet groot. Zeker niet wanneer deze worden gespreid over vier jaren en meerdere overheden. Wij hopen met dit pleidooi duidelijk te maken wat er allemaal met dit geld kan. Heel veel! Salland is uw extra bijdrage waard!

Tijdens één van onze netwerkvondten (over regionale economie) viel de uitspraak "De toekomst maken we samen". Wij zijn nu onderweg en willen door. U doet toch nog mee? Of op z'n Sallands: *"Wie hebt mooi de gang der in! Doej nog met?"*

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

DOEJ NOG MET?'

Wat is Salland precies?

Voor ons is Salland de landstreek ten oosten van de IJssel en ten westen van de Sallandse Heuvelrug. Beide zijn twee heel herkenbare natuurlijke grenzen, maar ook in cultureel opzicht zijn ze goed herkenbaar. Aan de zuidkant grenst Salland aan het bosrijke gebied van de Graafschap en vormt de provinciegrens tussen Overijssel en Gelderland een logische bestuurlijke scheiding. Aan de noordkant is de grens van Salland wat diffuus en gaat deze geleidelijk over in het Vechtdal en het gebied rond Zwolle. In bestuurlijke zin vormen de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte het hart van Salland. Maar wat zijn grenzen? Grenzen zijn er om bediscussieerd te worden. Daarom is ons uitgangspunt dat Salland meer is dan een geografisch gebied. Salland is een gevoel, de gedachte samen te zijn in een vertrouwde omgeving met aangename kenmerken en veel nieuwe potenties.

Sallanders zijn een trots en realistisch volkje. Ze zijn bescheiden en uitbundig tegelijk. Ze zijn voorzichtig en ondernemend. Ook zijn ze nieuwsgierig en staan ze open voor nieuwe ervaringen, vooral als die dichtbij de gebaande paden blijven. Salland is stad en land. Salland is een echte mengelmoes en daar zit de grote kracht.

Stad en land zijn in Salland met elkaar verweven. Deventer is een historische parel met een lange handelstraditie. Samen met Raalte, Olst en Wijhe deelt deze stad ook de nijverheidsgedachte. Grote bedrijven in Salland als Beaphar, Solvay, Hevea, Nefit, Stegeman en Veenhuis zijn internationaal bekend. Met het verdiende geld zijn rondom deze plaatsen prachtige landgoederen ontstaan, die nu voor toeristen een grote aantrekkingskracht hebben. Buiten de grotere plaatsen en de landgoederen is Salland

het weidse landschap tussen IJssel en Heuvelrug. Goed onderhouden door agrariërs die hier al sinds eeuwen de vruchtbare grond bewerken en beweiden ten behoeve van de markten in Raalte en Deventer en tegenwoordig de hele wereld. In Salland wordt gewerkt.

De Sallander wordt steeds meer uitgedaagd. Niet in de laatste plaats door het groeiende aantal mensen van buiten dat de rust en kwaliteit van Salland verkiest om te wonen en te werken. Er ontstaat een nieuwe dynamiek tussen tradities en vooruitgang. Nieuwe bewoners herkennen de kracht van de tradities. Gevestigde bewoners gaan voor de kracht van groei en ondernemerschap. Salland profiteert en opent haar ogen voor haar kwaliteiten en haar potenties.

Het belang van samenwerken

Salland is een mengelmoes van kleine gemeenschappen en culturele stromingen. Samenwerken was altijd al een noodzaak. Wij zijn er trots op dat samenwerken in Salland de afgelopen jaren in een geheel nieuw stadium is gekomen. Samenwerking is een pre geworden met mooie resultaten. Nieuwe vormen hebben Salland elan en bezieling gegeven, die daarvoor toch een beetje waren verdwenen.

Samenwerken is ontmoeten. Ontmoeten en samen plannen maken is de basis voor de recente ontwikkelingen. De introductie van gebiedsgerichtwerken heeft tot een inniger samenwerking tussen de gemeenten, de waterschappen en de provincie Overijssel geleid. Salland werd als gebied benaderd en beslissingen werden afgewogen in het belang van het hele gebied en niet alleen de ene gemeente. Om dit goed te kunnen doen zijn de overhe-

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

den ook op zoek gegaan naar gesprekspartners op het niveau van Salland. Geen eenvoudige opgave, omdat tot nu toe niemand vanuit deze invalshoek is georganiseerd. Ogen en deuren gingen open. Via goed bezochte netwerkvonden onder de oer-Sallandse titels "Brommers kiek'n", de "Bokaomp" en de "Sallandse Brulfte" hebben enthousiaste oude en nieuwe Sallanders hernieuwd met elkaar kennis gemaakt. Het bleek liefde op het eerste gezicht. Er is een nieuw en bloeiend netwerk ontstaan.

De komst van het LEADER-programma naar Salland heeft deze ontwikkeling verder op de kaart gezet. Niet alleen biedt LEADER de mogelijkheid om goede initiatieven van een passende financiële ondersteuning te voorzien. LEADER stimuleert ook de zogenoemde bottom up-initiatieven; de ideeën en plannen van bewoners en vooral groepen bewoners. Dat hier behoefte aan bestond bleek al direct. De aanvragen stroomden binnen. Van alle LEADER gebieden in Overijssel heeft Salland in het eerste jaar de meeste projecten ontvangen en gehonoreerd. En de aanvragen blijven komen. Niet in de laatste plaats ook door de manier waarop de gemeenten hun wijk- en dorpsontwikkeling de laatste jaren hebben georganiseerd. De al langer bekende Deventer wijkaanpak heeft met groot succes zijn intrede gedaan in het Sallandse buitengebied. Er is energie en er zijn veel plannen. Tenslotte is LEADER een echte toevoeging, omdat de besluitvorming binnen het programma een uniek samenspel is tussen publieke en private partijen. Het netwerk Salland bepaalt!

Bewoners en bestuurders vinden elkaar. Het maatschappelijk middenveld is in Salland altijd al goed georganiseerd geweest. Succesvolle dorpshuizen, actieve bewonersgroepen en landelijke bekende festiviteiten zijn daar een voorbeeld van. Nieuwe voorbeelden zijn er ook.

Dadelijk kunt u kennis maken met de eerste LEADER-projecten. Hier volgen eerst nog drie mooie voorbeelden van Sallandse samenwerking met een nieuwe dimensie:

1. *Netwerkvonden*

Na het succes van Brommerskiek'n, Bokaomp en Sallandse Brulfte is voortgegaan met het organiseren van netwerkvonden op Sallands niveau. Telkens komen hier nieuwe mensen en ontstaan nieuwe ideeën. Kennis en ontmoeting is het startpunt voor verdere ontwikkeling.

2. *Gezamenlijke bestemmingsplan buitengebied en landschapsontwikkelingsplan*

De Sallandse gemeenten zijn een uniek proces ingegaan om de herziening van hun bestemmingsplannen buitengebied gezamenlijk te organiseren. Salland wordt benaderd als één coherent landschap, dat zich niets gelegen laat aan bestuurlijke grenzen. Samen is een landschapsontwikkelingsplan gemaakt, dat vervolgens juridisch is vastgelegd in nieuwe bestemmingsplannen. Het proces loopt nog volop.

3. *Plattelandswerkplaats*

Initiatieven van bewoners en organisaties kunnen sinds een jaar ondersteuning krijgen van leerlingen en medewerkers van Saxion Hogeschool in Deventer. Op deze manier wordt kennis en onderwijs verbonden aan de ontwikkeling van het landelijk gebied.

DOEJ NOG MET?'

Het belang van visie

Salland en de Sallanders zijn een pad ingeslagen waarop zij niet willen terugkeren. Samenwerking smaakt naar meer, vooral ook wanneer deze samenwerking kan worden gebaseerd op een gezamenlijke visie op de ontwikkeling van ons gebied. In de oudere gebiedsprogramma's Salland, het LEADER-programma en in de stukken rondom Landschapsontwikkelingsplan en bestemmingsplan buitengebied zijn aanzetten voor een visie gedaan. In dit pleidooi worden deze aanzetten samen genomen. Een gezamenlijke visie richt het vizier en verenigt.

Onze visie op Salland

Onze visie op Salland laat zich samenvatten in drie stellingen.

Salland is mooi!

Sallanders voelen zich thuis in hun eigen landschap. Verscheidenheid is basis van het Sallandse landschap. Het landschap is gevormd door de eeuwenlange wisselwerking tussen natuur en menselijk gebruik. Salland is een cultuurlandschap waarvan we die huidige kwaliteiten willen behouden en versterken. Niet voor niets is binnen het Sallandse landschapsontwikkelingsplan gekozen voor het scenario "Sallands Eigen". Het Sallandse toekomstbeeld ligt in het verlengde van "... ideeën en initiatieven die leven in de streek of daar een plek vinden". Landschapsontwikkeling is geen streven op zich, maar wordt ingezet door het benutten van een aantal autonome processen die hoe dan ook effecten voor het landschap met zich mee zullen brengen. Nieuwe ontwikkelingen ("motoren") dragen zo bij aan de versterking van het landschap. Er wordt gestreefd naar een "duurzaam en vitaal landschap met een hoge gebruikswaarde voor landbouw, wonen, werken en recreatie".

De grootste gebiedsbeheerder in Salland, de Stichting IJssellandschap, hanteert voor de ontwikkeling en het beheer van haar bezittingen het motto Toegewijd Landschap. Deze prachtige term drukt niet alleen heel goed het gevoel voor het landschap van de Sallanders uit, maar ook de wijze waarop zij hiermee wil omgaan: benaderen als een kwaliteit, maar niet als een kasplantje. Nieuwe ontwikkelingen mogen een plaats hebben. Om deze reden hebben IJssellandschap, gemeenten en waterschap hebben sinds kort de Stichting Kostbaar Salland opgericht. Vanuit deze stichting geeft een landschapscoördinator uitvoering aan de plannen.

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

Salland is initiatiefrijk

En dat is precies de tweede stelling binnen onze visie. In Salland is de wisselwerking tussen traditie en vooruitgang altijd goed te merken geweest. Deze geest zetten we de komende jaren voort. Ruimte is daarbij te beschouwen in de meest brede betekenis van het woord. Het gaat niet alleen om fysieke ruimte om te ondernemen. Het gaat ook om de sociale ruimte om initiatieven te nemen, om als individu, vereniging of bewonersgroepering plannen te maken en uit te voeren. Kille zakelijkheid is daarbij niet ons beeld. Juist de bottom-up benadering van LEADER past hier goed. Salland kiest voor de invulling van de beoogde "ruimte" ook voor duurzaamheid en vitaliteit. De mogelijkheden om deze ontwikkeling te ondersteunen willen we benutten. Denk als voorbeeld aan de vele initiatieven op het terrein van recreatie en toerisme. Salland is dankzij deze particuliere ondernemers een toeristisch A-merk geworden.

Salland is samen

Een troef van Salland is de sterk ontwikkelde sociale samenhang en verenigingscultuur. Vooral op dorpsniveau is deze zichtbaar. Onze ambities is om die samenhang te verbreden naar Salland als geheel. De Sallandse identiteit groeit. Het gevoel in eigenwaarde en kansen is een goede basis voor ontwikkeling. De initiatieven om Sallanders met elkaar in contact te brengen op een leuke en ongedwongen manier heeft zijn vruchten afgeworpen. Deze lijn wordt doorgetrokken. Denk daarbij aan netwerkvorming, bewonersparticipatie en activiteiten gericht op de beleving van Salland. De activiteiten van Stichting IJssellandschap, Stichting Sallandus (Ons Kanaal), de bewoners van kunstzinnig dorp Okkenbroek en anderen zijn goede voorbeelden van deze drie elementen tezamen. Reken hiertoe ook de verbinding tussen stad en land. Of u nu

vanuit Deventer Salland binnenrijdt of langs een andere weg: wij willen de deur uitnodigend openen.

DOEJ NOG MET?'

LEADER – doelen en verbindingen

Het programma LEADER is een stimuleringsregeling van de Europese Unie en is onderdeel van het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013 (afgekort POP2) dat gericht is op:

1. de versterking van de concurrentiekracht van de land- en bosbouwsector;
2. het verhogen van de kwaliteit van natuur en landschap;
3. de verbetering van de leefbaarheid op het platteland en grotere verscheidenheid van de plattelandseconomie.

LEADER concentreert zich op het vierde en laatste doel ("As") en combineert dit met een eigen werkwijze die sterk gericht is op het bevorderen van bewonersbetrokkenheid en –initiatief.

Het LEADER-programma Salland is tot stand gekomen voorafgaande aan de start van het proces in 2008. Het is daarmee een richtlijn voor verder acties. De intenties en doelen zijn op hoofdlijnen geformuleerd, passend bij de intenties van de LEADER-regeling die de Europese Unie beoogt. De Sallandse invulling wordt echter bepaald door de initiatieven die de bewoners van Salland zelf ondernemen en ter ondersteuning aanbieden. Op deze manier ontstaat vanzelf de eigen Sallandse inkleuring. Toch past de centrale doelstelling van het LEADER-programma Salland nog steeds goed. Deze luidt:

"Het ontwikkelen van een aantrekkelijk en duurzaam platteland, waarbij het accent ligt op de versterking van de regionale economie en omgevingskwaliteiten van het gebied en op de vergroting van de leefbaarheid en sociale vitaliteit".

De Plaatselijke Groep Salland, bestaande uit bewoners en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties in Salland, kent ondersteuning toe op basis van het programma. Daarom is het goed om de kaders hier nogmaals te vermelden. De Plaatselijke Groep honoreert projecten die bijdragen aan:

1. De uitvoering van plaatselijke ontwikkelingsplannen;
 - a. Economie en omgevingskwaliteiten, dat wil zeggen de stimulering van nieuwe bedrijvigheid en het behouden en ontwikkelen van natuur- en landschapswaarden en cultuurhistorie;
 - b. Leefbaarheid en sociale vitaliteit, dat wil zeggen het in stand houden van het voorzieningenniveau en het ondersteunen van sociale energie en integratie van alle bewoners.
2. De uitvoering van samenwerkingsprojecten;
3. De dynamisering van het gebied.

Projecten zijn bij voorkeur innovatief of experimenteel, komen tot stand, hebben een duurzaam karakter, stimuleren samenwerking tussen bewoners of bewonersgroepen en hebben een meerwaarde voor Salland als geheel.

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

De etalage

Sinds de start van het LEADER-programma in Salland in 2008 is er al een groot aantal projecten gehonoreerd. Deze projecten vormen samen de etalage van de Sallandse ontwikkeling. De projecten zijn allen in volle uitvoering. Graag presenteren we in deze paragraaf deze eerste resultaten van Sallands bewonersinitiatief en ondernemerschap. De projecten zijn op thema gegroepeerd.

Thema 1: Beleving van Salland

Stroomopwaarts - Culturele ontmoetingen Olst-Wijhe
Vrijwilligersorganisaties binnen de gemeente Olst-Wijhe hebben samen een cultureel meerjarenprogramma gemaakt waarin nieuwe verbindingen zijn gelegd tussen verenigingen, professionele cultuurbeoefenaars en lokaal talent. Doel is om de vakkundigheid van lokale verenigingen te vergroten.

Aanvragers: Stichting Kulturhus Olst-Wijhe i.s.m. de Wijhese harmonie

Bijdrage: EU €95.610 – Overheden €95.610 – Eigen bijdrage €30.000

Website: www.kulturhusolstwijhe.nl

Ons Kanaal en de Kiek-Uutbanken

De Stichting Sallandus heeft in 2008 en 2009 een prachtig programma van projecten en evenementen op het gebied van landschap, cultuurhistorie en recreatie georganiseerd rondom het 150-jarig bestaan van het Overijssels kanaal. Een overzicht:

- Expositie over 150 jaar Overijssels Kanaal – 2500 bezoekers.
- Het langste lentelicht – honderden vrijwilligers hebben 7 september 2008 een lint van lampionnen langs het kanaal gehangen.
- Wat woi? – Inventarisatie ideeën over Salland.
- Uitgave glossy magazine Sally.
- Bouw van enige Kiek-Uutbanken langs en boven het kanaal (plaatsing voorjaar 2010)

Aanvragers: Stichting Sallandus

Bijdrage: EU €52.653 – Overheden €157.958 – Eigen bijdrage €50.000

Website: www.onskanaal.nl / www.sallandus.nl

DOEJ NOG MET?'

Kuieren en kiek'n rondom Okkenbroek

Permanente kunstwandelpad in de omgeving van Okkenbroek. De wandelpad bestaat uit het plaatsen van permanente kunstobjecten in het dorp en langs de route en het uitgeven van publicaties. Rondom de route zijn in 2009 meerdere activiteiten gehouden als het Blauwe Licht (kunst in de vroegste uren van de dag)(zie foto), Landtonen (landschap als kunst) en Herfsttonen (kunst in een kleurrijke omgeving).

Aanvragers: Dorpsraad Okkenbroek en Kunstenlab
Deventer

Bijdrage: EU €68.000 – Overheden €64.000 –
Eigen bijdrage €4.000

Thema 2: Leefbaarheid

Muziekkoepeel Heino

Bewoners van Heino hebben het initiatief genomen om de oude muziekkoepeel in het dorp weer terug te bouwen. De muziekkoepeel wordt gebruikt voor allerlei activiteiten in het dorp. Door bezwarenprocedures is de koepeel helaas nog niet afgebouwd.

Aanvragers: Stichting Muziekkoepeel Heino

Bijdrage: EU €51.650 – Overheden €52.000 –

Eigen bijdrage €

Website: www.flipjonkman.com/www3/muziekkoepeels

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

Omniveld Lettele

In Lettele is in 2009 het omniveld geopend. Dit kunstgrasveld wordt inmiddels gebruikt door de vele sportverenigingen in dit kleine dorp (voetbal, handbal, tennis). Ook de scholen maken gebruik van de accommodatie. Ook andere activiteiten in het dorp kunnen terecht op dit terrein. Het is met recht multifunctioneel.

Aanvragers: Handbalvereniging Lettele
Bijdrage: EU €75.230 – Overheden €60.500, –
Eigen bijdrage €15.000
Website: www.lettele.nl

Buurthuis Elshof

De buurtschap Elshof heeft sinds 2009 een geheel nieuw buurthuis in gebruik kunnen nemen. Tot dan moest de bewoners het doen met een noodlokaal. Met veel inzet van vrijwilligers is een prachtige accommodatie tot stand gekomen waar alle activiteiten in Elshof een plek vinden.

Aanvragers: Stichting Buurthuis Elshof
Bijdrage: EU €25.000 – Overheden €159.000 –
Eigen bijdrage €77.000

Sport en ontmoeting Luttenberg

De sporthal in Luttenberg is omgebouwd tot een multifunctioneel sportcomplex. Niet is alleen de sporthal is aangepast aan alle moderne vereisten, ook is een activiteitenterrein met kunstgras aangelegd naast de sporthal en de reguliere sportvelden. Zoals gebruikelijk in Salland is dit met veel inzet van vrijwilligers gebeurd. Daarnaast is geprobeerd de nieuwe sporthal ruimtelijk in te passen in het landschap. Hiervoor is een speciale kapconstructie gebouwd en een aarden wal met beplanting aangelegd, zodat er een geleidelijke en natuurlijke overgang is tussen de stuwwal en de sporthal.

Aanvragers: Sportvereniging Luttenberg
Bijdrage: EU €112.500 – Overheden €112.500 –
Eigen bijdrage €75.000
Website: www.sporthalluttenberg.nl

DOEJ NOG MET?'

Ivoor

Ivoor is een unieke multifunctionele woon-, zorg en educatieboerderij in Raalte. Ivoor wordt opgezet en gerund door leerlingen en studenten van ROC Landstede in Raalte. Tegelijkertijd is het een zorgboerderij waar dagbesteding wordt geboden voor mensen met een verstandelijke beperking, moeilijke jongeren en ouderen uit zorginstellingen. Tevens staat de boerderij open voor recreërend publiek. De studenten leren vanuit een praktische kennis vanuit een realistische beroepssituatie.

Aanvragers: Fam. Grootte Wolthaar
Bijdrage: EU €60.000 – Overheden €140.000 – Eigen bijdrage €820.000

Heeten in beweging

De vrijwilligers van de Sporthal in Heeten hebben het initiatief om hun zelf gebouwde accommodatie uit te breiden met een multifunctionele sportruimte. De Stichting Sporthal Heeten wil zo de groeiende interesse in sportbeoefening faciliteren. Ook is er dan ruimte voor de nieuwe trends binnen de sport, zoals de groei van individuele sportbeoefening, sporten door ouderen en activiteiten met de jeugdverenigingen.

Aanvragers: Stichting Sporthal Heeten
Bijdrage: EU €162.000 – Overheden €162.000 – Eigen bijdrage €75.000
Website: www.heetensportief.nl

Thema 3: Salland promotie

De Schipbeek als stromend monument

Aan het riviertje de Schipbeek ligt landgoed en museum boerderij de Pothaar. In vroegere tijden werd de Schipbeek bevaren met 'zompen', kleine platbodems. Met dit project is de oude zomphaven bij het museum uitgegraven en wordt een echte zomp nagebouwd, zodat bezoekers tochten kunnen maken op de rivier.

Aanvragers: Fam. Elmerink
Bijdrage: EU €10.000 – Overheden €10.000 – Eigen bijdrage €30.000
Website: www.depothaar.nl

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

Infocentrum Den Nul

De Duursewaarden zijn een belangrijk natuur- en recreatiegebied in een bocht in de IJssel. Via Ruimte voor de Rivier is het gebied volledig opnieuw ingericht met veel extra ruimte voor natuur. Staatsbosbeheer en de Stichting Olster Erfgoed bouwen een informatiecentrum voor bezoekers van het gebied. De catering wordt verzorgd door mensen met een verstandelijke beperking.

Aanvragers: Staatsbosbeheer
Bijdrage: EU €200.000 – Overheden €1.080.000 –
Eigen bijdrage €347.000
Website: www.olstererfgoed.nl

Met Salland de boer op

De Stichting Recreatie Deventer Buiten zet zich al jaren in voor de promotie van het landelijk gebied in de gemeente Deventer. Om haar activiteiten te ondersteunen heeft de stichting op meerdere plaatsen in Salland zogenaemde pompkasten geplaatst (kasten met streekproducten waar toeristen gebruik van kunnen maken) en het inrichten van een Salland promotiekar. Het project is tweede geworden in de competitie voor de Plattelandsprijs Overijssel 2009. De stichting draait volledig op vrijwilligers.

Aanvragers: Sallands Bureau voor Toerisme
Bijdrage: EU €45.000 – Overheden €45.000 –
Eigen bijdrage €-
Website: www.recreatiedeventerbuiten.nl

Paardenmelkerij 't Schanebroek

De paardenmelkerij 't Schanebroek in Luttenberg mag zich verheugen in een grote publieke belangstelling. Om iedereen op een goede manier te kunnen ontvangen investeert het bedrijf met hulp van LEADER in de bouw van een ontvangstruimte voor groepen.

Aanvragers: Fam. Pronk
Bijdrage: EU €24.000 – Overheden €24.000 –
Eigen bijdrage €72.500
Website: www.paardenmelker.nl

DOEJ NOG MET?'

Thema 4: Leren van Salland

Takkenbossenoven Lettele

In Lettele heeft de familie IJsseldijk een traditioneel Sallandse takkenbossenoven teruggebouwd op het erf van hun boerderij. De oven is geplaatst in een educatieruimte waar workshops broodbakken worden gegeven en die ook beschikbaar is voor andere educatieve activiteiten. De tarwe en takkenbossen zijn afkomstig uit de directe omgeving.

Aanvragers: Fam. IJsseldijk

*Bijdrage: EU €48.000 – Overheden €48.000 –
Eigen bijdrage €144.000*

Educatieruimte 't Evenbelt

Boerderijwinkel 't Evenbelt in Raalte heeft haar aanbod kunnen versterken door de uitbreiding met een educatieruimte. Hier worden door de uitbaters groepen ontvangen voor workshops streekproducten maken, arrangementen met andere aanbieders van streekproducten en voor zelfpluk van fruit uit de naastgelegen boomgaard.

Aanvragers: Fam. Kemper

*Bijdrage: EU €21.000 – Overheden €21.000 –
Eigen bijdrage €64.000*

Website: www.evenbelt.nl

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

Natuurlijk Huus

Het Natuurlijk Huus is een woonhuis dat laat zien hoe je op een gewone en haalbare manier natuurlijk kunt wonen en werken. De initiatiefnemers noemen hun woning een live-showroom. Daarnaast is er een expositieruimte waar voorlichting wordt gegeven over natuurlijk wonen en wordt een biologische volkstuin geëxploiteerd waar vergeten groenten worden verbouwd. Ook worden kooklessen gegeven.

Aanvragers: *Stichting Natuurlijk*
Bijdrage: *EU €26.000 – Overheden €64.500 – Eigen bijdrage €40.000*
Website: *www.hetnatuurlijkhuus.nl*

Salland exportland van goede ideeën

Mooie voorbeelden van projecten lenen zich ook om te exporteren naar andere delen van Overijssel, Nederland

en zelfs verder. De ommetjes van Heeten vinden navolging in andere dorpen in Salland en daarbuiten. De aanvragen voor vergelijkbare projecten zijn dusdanig, dat nu op Overijssels niveau een zogenoemd paraplu-project wordt ontwikkeld waarbinnen meerdere projecten op een eenvoudige manier kunnen worden ondersteund. Hetzelfde geldt voor het rustpuntenproject. De aandacht hiervoor is heel concreet in bijvoorbeeld Gelderland, maar ook een delegatie uit Noorwegen in inmiddels erg enthousiast om het idee in eigen land te introduceren. Het projecten Overland en Salland Erf & Goed gaan daadlijk ook de weg van de twee genoemde projecten. Het project Overland betreft het aantrekkelijk maken van het Marskramerpad (de Europese lange afstandswandelroute die binnen Overijssel van Oldenzaal naar Deventer gaat) door aandacht voor de historie in de vorm van kunst. Het initiatief komt uit Salland, maar ook twee LEADER-gebieden in Twente zullen meedoen om de hele route van het pad in Overijssel op te waarderen. De Stichting Salland Erf & Goed beoogt het behoud van karakteristieke boerderijen op de zandgrond.

Omgekeerd kijkt Salland ook over haar grenzen. Het project Levende Dorpen in de provincie Groningen maakt het mogelijk om LEADER-geld in te zetten voor kleinere projecten op lokaal niveau. De aanvraagprocedures van LEADER maken dit nu niet goed mogelijk. Groningen heeft de sleutel gevonden om toch invulling te kunnen geven aan deze kleine maar zeer nuttige initiatieven. Bewonersinitiatieven kosten vaak niet zoveel, mede door de vrijwillige inzet van velen!

Tenslotte komen ook ideeën over uit andere gebieden. Het project oude begraafplaatsen is een project uit een ander LEADER-gebied, dat tot Overijssel paraplu-project is verheven. Salland doet dus mee.

DOEJ NOG MET?'

Meer ambities: we beginnen net

In dit pleidooi willen we graag duidelijk maken dat ontwikkeling van Salland nog maar net is begonnen. De geest is uit de fles. Salland heeft al enige jaren het kenmerk van een toeristisch A-merk. Ook op andere terreinen wil Salland een A-merk worden en wel in de eerste plaats door als gebied vanuit eigen kracht en identiteit door te ontwikkelen. In onze visie hebben we daar drie stellingen voor benoemd: Salland is mooi!, Salland is initiatiefrijk en Salland is samen.

Wat we vooral belangrijk vinden is de dankzij LEADER ontstane mogelijkheid om leefbaarheid en ontwikkeling op een volwaardige manier vanuit het perspectief van de bewoner (de Sallander) te ondersteunen. Individuele bewoners of groepen bewoners hebben de kans hun plannen gefinancierd te krijgen. Daarnaast hebben zij door de begeleiding van de Plaatselijke Groep meer mogelijkheden om hun plannen goed vorm te geven en in te passen binnen de ontwikkelingen op Sallands breed niveau. Tenslotte sluit LEADER uitstekend aan bij de versterking van de bewonersparticipatie op lokaal niveau, doordat steeds meer dorpen eigen dorpsprogramma's maken en in uitvoering brengen. Deze energie vraagt om benut te worden.

Rem?

Wij zetten dit pleidooi zo krachtig in, omdat wij ons zorgen maken over de voortgang van het ingezette spoor. Salland dreigt geremd te worden in haar ambities. De belangrijkste oorzaak is dat de LEADER-middelen tijdelijk op dreigen te raken. Salland heeft de haar beschikbare middelen inmiddels voor een groot deel uitgegeven. Dit is dankzij de vele goede plannen en initiatieven. Moeten

komende plannen in de ijskast, omdat er geen geld meer is?

Wij vinden van niet en willen in gesprek over alternatieven. Hierna zullen we onze plannen ontvouwen, maar pas nadat we eerst een blik gunnen in de tweede etalage van plannen en initiatieven die in aantocht zijn en die allen goed passen in onze visie op de ontwikkeling van Salland. Die plannen zijn er en dankzij het openen van de netwerken komen er nog steeds meer. Daarbij is voortdurend sprake van een grote inzet van vrijwilligers en eigen middelen. Een derde van de financiële inzet was de afgelopen jaren al afkomstig uit eigen particuliere fondsen. Andere gebieden kunnen daar nog een voorbeeld aan nemen! Blijf daarom de ontwikkeling van Salland steunen!

Tweede etalage

De volgende projecten zullen op korte termijn bij LEADER aankloppen voor financiering. We hebben ze alvast in de etalage gezet, omdat het mooie voorbeelden zijn van de initiatieven rijkdom in Salland.

Vanzelfsprekend is het nog niet aan de initiatiefnemers om hier rechten aan te ontlenen.

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

Salland's theater

Op Landgoed Groot Zwaaftink in Heeten wordt een hooischuur omgebouwd tot kleinschalig theater en verblijfsaccommodatie. De gebouwen en de aanleg van het landgoed zijn samen een rijksmonument en vormen daarmee een parel in het Sallandse landschap. Het "Sallandse Theater" wordt een cultureel platform voor het presenteren en ontwikkelen van de Sallandse identiteit en een podium voor kunstenaars uit het gebied. Rondom het theater worden enige verblijfsruimten ingericht. De verbouwing wordt tenslotte uitgevoerd volgens de laatste inzichten over duurzaamheid.

Aanvragers: Landgoed Groot Zwaaftink
Bijdrage: EU €65.000 – Overheden €65.000 –
Eigen bijdrage €195.000
Website: www.paardenchateau.nl

Mountainbikeroute

In samenwerking willen mountainbikeverenigingen in Salland, de Stichting IJssellandschap en het Sallands Bureau voor Toerisme mountainbikeroutes uitzetten in Salland. Doel is niet alleen het bieden van aantrekkelijke routes voor fanatieke mountainbikers, maar ook het scheiden van fietsers en wandelaars.

Aanvragers: Stichting IJssellandschap
Bijdrage: EU €100.000 – Overheden €100.000 –
Eigen bijdrage €50.000
Website: www.ijssellandschap.nl

Samenlevingsveld Laag Zuthem

De inwoners van het dorp Laag Zuthem zetten hun schouders onder de aanleg van activiteitenterrein in de kern van dorp. Het kunstgrasveld is bestemd voor ontmoeten, bewegen, recreatie en evenementen. Er worden ook installaties geplaatst als speeltoestellen, outdoor fitness apparaten, een skate- en basketbalplein. Laag Zuthem wil hiermee de strijd aan met de bewegingsarmoede.

Aanvragers: Plaatselijk belang Laag Zuthem
Bijdrage: EU €38.000 – Overheden €25.000 –
Eigen bijdrage €24.000

't Klaverblad – Den Nul

Op relatief korte afstand van natuurgebied de Duurse Waarden wil de familie Hulsbergen een camping starten met daarbij trekkershutten, een recreatieruimte en een visvijver. Het gebied Duurse Waarden wordt op dit moment uitgebreid. Een camping op korte afstand past hier prima. Hiervoor is ondersteuning van LEADER gewenst.

Aanvragers: Fam. Hulsbergen
Bijdrage: EU €56.000 – Overheden €56.000 – Eigen bijdrage €168.000
Website: www.minicamping-klaverblad.nl

IJsselruit

Salland en de IJsselstreek is van oudsher bekend vanwege zijn hoogstamboomgaarden. Er is er nog een aantal, die een opknappbeurt nodig hebben. De stichting IJsselboomgaarden wil hieraan diverse activiteiten koppelen als een fototentoonstelling, een boek, een route en educatiemateriaal.

Aanvragers: Stichting IJsselboomgaarden
Bijdrage: EU €44.000 – Overheden €44.000 –
Eigen bijdrage €131.000
Website: www.ijsselboomgaarden.nl

DOEJ NOG MET?'

Kom d'r bij

De lokale imkerverenigingen in Salland willen samen activiteiten opzetten gericht op het versterken van de bijenhouderij in Salland. Er wordt een vereniging opgericht en bijenstallen ingericht bij educatiecentrum Ulebelt in Deventer en het infocentrum in Den Nul.

Aanvragers: Imkerij Salland
Bijdrage: EU €50.000 – Overheden €50.000 – Eigen bijdrage €20.000

Fit for life

Dit project staat voor een unieke combinatie van sport en theater. Het doel is jongeren meer kennis van sociale vaardigheden bij te brengen en ze te betrekken bij vrijwilligerswerk. Het project beoogt zo een versterking van de sociale infrastructuur van Salland te bewerkstelligen.

Aanvragers: Sport en cultuur academie Salland
Bijdrage: EU €89.000 – Overheden €74.000 – Eigen bijdrage €55.500

Lendenpad

Dit project bestaat uit de aanleg van een fietspad in het gebied tussen Bathmen en Laren (Gld.). Het fietspad verbindt een drietal doodlopende wegen en ontsluit een gebied dat nu nog moeilijk toegankelijk is.

Aanvragers: Fam. Scholthof
Bijdrage: EU €150 – Overheden €300.000 – Eigen bijdrage €€

Historische begraafplaatsen in Overijssel

Historische begraafplaatsen in Overijssel dreigen te vervallen. De stichting RIBO zet met dit project in op de restauratie van 18 historische begraafplaatsen. De stichting wil het daadwerkelijke herstel combineren met aandacht voor educatie en cultuurtoerisme.

Aanvragers: Stichting RIBO
Bijdrage: EU €300.000 – Overheden €600.000 – Eigen bijdrage €220.000
Website: www.ribo.nl

Overland

Langs het Marskramerpad wordt de geschiedenis zichtbaar gemaakt door middel van kunst. Het project refereert aan de geschiedenis van de marskramers die niet alleen belangrijk waren vanwege de economische activiteit, maar die ook nieuws en informatie verspreiden en mensen en streken met elkaar verbonden.

Aanvragers: Kunstenlab Deventer
Bijdrage: nog niet bekend
Website: www.kunstenlab.nl

Rustpunten

Het netwerk van Rustpunten in Salland heeft een geslaagde invulling gegeven aan de combinatie van 'trots zijn op de streek' en dat uit willen dragen (Salland Natuurlijk Gastvrij) en de behoefte van wandelaars en fietsers om laagdrempelig even uit te kunnen. Door het gastvrije onthaal besluiten bezoekers vaak langer te verblijven en dus meer te besteden binnen het gebied. De Sallandse rustpunten gaan Salland uit.

Aanvragers: Stichting Rustpunt
Bijdrage: EU €159.000 – Overheden €313.000 – Eigen bijdrage €58.000

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

Salland Erf & Goed

Stichting Sallands Erfgoed is opgericht om het streekrijke landschap van Salland met zijn eigen boerenerven te behouden en te stimuleren. In het kader van het project Sallands Erf & Goed wordt 'het verhaal' achter de boerderij en het landschap uitdragen naar de Sallanders om zo het unieke karakter van Salland op basis van eeuwenoude agrarische tradities te waarborgen.

Aanvragers: Stichting Sallands Erfgoed
Bijdrage: EU €45.000 – Overheden €54.000 –
Eigen bijdrage €37.000
Website: www.stichtingsallandserfgoed.nl

Streekboulevard Salland

Dit project bestaat uit een multifunctionele omgeving waar ondernemers ruimte delen in het landelijk gebied. Volgens een toekomstbestendig samenwerkingsconcept zullen hier sociale, (re)creatieve en zakelijke activiteiten plaatsvinden. Vanuit economisch oogpunt gezien, participeren zelfstandige ondernemers vanuit verschillende sectoren met daarbij de streekboulevard als uitvalsbasis of fysieke werkplek.

Aanvragers: Salland Beheergroep
Bijdrage: EU €100.000 – Overheden €250.000 –
Eigen bijdrage €100.000
Website: www.projectenbureaurob.nl

DOEJ NOG MET?'

Andere trends

Er zijn een aantal algemeen Sallandse ontwikkelingen, die maken dat bewoners uitgedaagd worden tot het ontwikkelen van plannen en bedenken van ideeën. Dit zijn trends die door blijven gaan. Ze werken als katalysatoren voor de creativiteit van de Sallanders. We zetten ze nog even op een rijtje:

Dorpsontwikkelingsprogramma's (dop's)

Vrijwel alle dorpen in Salland hebben inmiddels dorpsraden (plaatselijk belang) en dorpsontwikkelingsprogramma's. Ze zijn katalysatoren van samenwerking en initiatief. Er zijn veel vrijwillige handen beschikbaar. Kleine dorpen zijn een onlosmakelijk onderdeel van het landelijk gebied.

Landschapontwikkelingsplan in uitvoering

Plannen maken is één, plannen uitvoeren is twee. Het gedegen Landschapontwikkelingsplan vraagt om uitvoering, maar nodigt ook uit tot eigen invulling door de Sallanders. Samen met het nieuwe Bestemmingsplan zijn vele vraagstukken duidelijk geworden en kan er worden "ingevuld".

Salland als toeristisch A-merk

Voor de sector recreatie en toerisme is Salland al een aantal jaren een A-merk. Deze titel heeft Salland met recht waargemaakt. Het netwerk van ondernemers is groot en groeit. Samen worden nieuwe arrangementen ontwikkeld. Stad en land werken hier perfect samen.

Ruimte voor de Rivier

De hoofdlijnen van het nieuwe uiterlijk voor de IJssel zijn klaar. In de plannen zitten diverse zones waar ruimte is voor particulier initiatief. Sallanders willen meer met hun rivier.

Landgoederen maken plannen

Ook de landgoedeigenaren zijn uitgedaagd om plannen te maken voor de versterking van hun bezit. Vele hebben gehoor gegeven. Landgoederen zijn vanuit het oogpunt van landschap, natuur, bosbouw en toerisme de kroonjuwelen van Salland. Help mee om ze te verfraaien en toegankelijker te maken voor iedereen.

De kracht van water

Integraal in meerdere trends is de kracht van het water als ordenend en functioneel element duidelijk. De waterschappen in Salland voeren beide een actief beleid gericht op meer ruimte voor water en op het inzetten van 'water' voor recreatief medegebruik.

Economie

De economische ontwikkeling van Salland als gebied is nog geen speerpunt in beleid. Hier juist biedt LEADER en daarmee de Plaatselijke Groep mogelijkheden om economische ontwikkeling in het landelijke gebied te stimuleren.

Ondertussen raakt Salland snel bekend.

Zelfs de Kroonprins en zijn familie komt hier recreëren!

'WIE HEBT MOOI DE GANG DER IN,

DOEJ NOG MET?'

De vraag van Salland - Samenvatting

De Plaatselijke Groep Salland vraagt van Europa, de Rijksoverheid en de provincie Overijssel voor 2010 tot en met 2013:

- Erkenning van onze visie en ambities in woord en beleid, en;
- Blijvende financiële ondersteuning voor onze plannen en initiatieven binnen LEADER op het huidige niveau oftewel een bedrag van afgerond €5 miljoen.

Van de gemeenten en waterschappen in Salland wordt een gezamenlijk bijdrage van €2,4 miljoen gevraagd voor de komende vier jaar.

Onze visie en ambities bestaan uit de erkenning van de kansen voor het gebied. Bewoners en bewonersgroepen zien deze kansen als geen ander. De energie die dit heeft gebracht willen we niet meer verliezen. Daarom willen we LEADER, zowel financieel als in werkwijze, niet meer verliezen.

We hebben onze ambitie samengevat in drie stellingen:

1. Salland is mooi!
2. Salland is initiatiefrijke
3. Salland is samen

Gezamenlijk brengen deze drie onze ambitie tot uitdrukking om met inzet van onze betrokkenheid en saamhorigheid te werken aan de ontwikkeling van Salland.

Niet alleen voor eigen interesse en belang, maar ook als identiteit en merk. Salland is de optimale mix van traditie en vooruitgang. Voortgaande ontwikkelingen zijn de motoren waarop eigenheid, traditie en kwaliteit tot hun

recht komen. Zonder vernieuwing blijft Salland stilstaan. Dat past ons niet.

Zelf draagt Salland bij door:

1. Meer prachtige en waardevolle projecten - binnen Salland worden ook de komende vier jaar een vergelijkbaar aantal projecten ontwikkeld. Er is dus zeker nog €7,4 miljoen nodig om deze mogelijk te maken!
2. Inzet particuliere tijd, dus veel vrijwilligers - zonder de inzet van vele vrijwillige handjes komt niets van de grond. Die handjes blijven wapperen.
3. Inzet particuliere middelen – eigen bijdrage 30%.
4. Investeren in netwerken – het Sallandse netwerk wordt de komende jaren verder uitgebreid.
5. Bewonersparticipatie uit gewoonte - de ontwikkeling van structurele vormen van bewonersparticipatie (Deventer wijkaanpak, dorpraden en –ontwikkelingsprogramma) gaat een goede gewoonte worden. Op deze manier is er een blijvend lokaal forum waar dorpsbewoners, ondernemers en overheden elkaar treffen en plannen maken.
6. Opzet Levende dorpen – Salland wil naar Gronings voorbeeld een eigen fonds opzetten waarbinnen het voor lokale initiatieven makkelijker is om kleine bedragen aan te vragen.

Wij hebben graag u ondersteuning bij onze plannen. De toekomst maken we samen!

Wij zijn nu onderweg en willen door. U doet toch nog mee? Of op z'n Sallands: *“Wie hebt mooi de gang der in! Doe nog met?”*

LEADER SALLAND

PLEIDOOI VAN DE PLAATSELIJKE GROEP SALLAND

LEADER

